

Vysoká škola: PF JCU České Budějovice
Katedra: pedagogiky a psychologie
Diplomantka: Veronika P o k o r n á
Studijní program: M7504 Učitelství pro střední školy
Studijní obor: Učitelství českého jazyka a literatury
Učitelství německého jazyka
Recenzent diplomové práce: PhDr. Olga Jílková

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Vliv morfologických a fonologických dovedností na čtení

Vybrané téma práce je založené na široké bázi z hlediska psychologického i jazykového. Autorka volila téma práce v souladu se svým studijním zaměřením. Poznání kognitivních a dalších procesů pro čtení a psaní je vždy tvrdým oříškem pro posuzovatele konkrétního problémového (i neproblémového) žáka.

Proto je značně přínosný záběr práce orientovaný na pochopení dovednosti číst, a to ze všech možných hledisek – týkajících se jednak jednotlivých senzorických aspektů, hlavně ale intermodality a automatizace procesu čtení v průběhu vývoje čtenáře. Velice podrobně jsou popsány aspekty týkající se fonologie a morfologie, dále je diskutována i otázka čtenářství jako faktu i určitého problému, a to zejména ve vývoji dítěte. Uvedením všech těchto aspektů si autorka vytvořila terén pro empirickou část práce, ve které dané skutečnosti ověřovala..

Jasně formulovala cíl práce, tři základní hypotézy – zajímavá je zejména třetí hypotéza vyjadřující očekávání časového posunu fonologického a morfologického aspektu (v souvislosti s dosahovaným psychickým a fyzickým vývojem dětí, tudíž i ve vyšším ročníku školy). Velmi přesně popsala zkoumaný vzorek dětí (40) a průběh šetření, užití metody na vzorku dětí a způsoby jejich administrování, v každé kapitole je zdokumentovala tabulkově a graficky, následně hned také interpretovala. Velmi cenné je statistické zpracování dat pomocí regresní analýzy vycházející z uvedení závisle a nezávisle proměnných, dosaženého věku. Vlastní šetření i následné zpracování bylo velice náročné, vytyčené hypotézy byly vcelku potvrzeny..

Práci považuji za velmi zdařilou přes náročnost tématu, autorka při jejím zpracování vyvinula maximální úsilí. Při tom obsahová a i formální stránka je velice kvalitní, užitá literatura je obsáhlá. /Poněkud mi chybělo uvedení autora termínů omezený a rozvinutý jazykový kód, také kapitola týkající se rozvoje rozumových schopností uvádí autora popsaných skutečností až v jejím závěru).

Práci doporučuji k obhajobě. Podle mého názoru by měla být oceněna.

Přesto bych byla ráda, kdyby autorka sdělila, jak by uvedené skutečnosti mohly být uchopeny při diagnostické práci poradenského psychologa a speciálního pedagoga v PPP. Tam bývá určitým kritériem užívaným v diagnostice i disproporce mezi IQ a ČQ, posouzení fonologické

morfologické předpoklady nejsou příliš zkoumány (resp. kterou metodu by doporučila pro tento účel jako přínosnou – 27 položkové posouzení užitá v práci je velmi časově náročné, skokový nárůst morfologického uvědomění mezi 2 a 3. ročníkem je velice zajímavý fakt, který by měl být znám a respektován).

Návrh na klasifikaci práce:

v ý b o r n ě

podpis recenzenta práce

V Českých Budějovicích dne 18. května 2012

Stupeň klasifikace	v ý b o r n ě	velmi dobře	dobře	nevyhověl

*Nehodící se škrtněte